

Bela Bartók, muzicologul, compozitorul, interpretul, și nu în ultima instanță - omul, a fost legat cu multe fire viabile de viața muzicală a României. Vom încerca să arătăm ce a însemnat pentru savent descoperirea tezaurului folcloristic românesc, bogăția cîntecului popular în ce măsură a influențat formarea concepției sale, a limbajului său muzical, la ce valori universale a dat naștere bazându-se pe sursele muzicale populare românești, în ce măsură contribuie elementul românesc la multilateralitatea stilului bartókian. Vom trata problemele legate de tema noastră în cinci capitole, rezervînd loc separat pentru concluzii. Avînd în vedere bogăția materialului și proporțiile prevăzute pentru teza de doctorat, vom pune accentul pe capitolele care tratează importanța muzicii populare în această creație, concertele sale date în România, creația lui Bartók în viața muzicală a României, urmînd ca în primul și ultimul capitol, în esență, să sintetizăm rezultatele cercetărilor muzicologice referitoare la tema noastră.

Studierea problemelor și sintetizarea rezultatelor - credea - se impune pentru muzicologia autohtonă prin atagamentul profund, prin stîmă și dragostea nemîrginită a lui Bartók față de muzica populară românească. Dintre figurile proeminente ale muzicii universale el a fost acela care a arătat interesul cel mai viu și cel mai larg; pentru muzica populară românească a depus o muncă consecventă, caracterizată printr-un altruism rar. A cules un material foarte bogat la acea oră, în condiții anevoioase ale posibilităților de deplasare și înregistrare existente în preajma primului război mondial, în plus, fiind expus într-un moment dat la atacuri sovietice din ambele părți. Fiind convins de scopul măreț ce-l urmărise, învinge obstacolele înite și ajunge la rezultate demne de omul veacului nostru.

Prelucrînd o serie de cîntece populare românești, asimilînd unele trăsături esențiale ale acestora, incluzînd în stilul său personal unele elemente (stilistice), provenite din muzica populară românească și introducînd aceste creații muzicale în repertoriul concertelor sale, a făcut ca acestea - după cum constată între primii C.Brăiloiu - să fie audiate și apreciate în săli de concerte chiar și departe de România. Ele au stîrnit un interes viu față de comorile folclorice ale poporului român, Bartók astfel servind și popularizarea acestora.

Muzicologia universală din ultimii ^{ele} decenii dovedește o preocupare crescîndă față de creația bartókiană. Pe lîngă studii mai ample (ca de ex. cele semnate de Bralet, Burlas, Dowey, Golea, Holm,

Howes, Kolneder, Kuckeritz, Nestiev, Nordwoll, (Null), Suchoff, Stuckenschmidt, Wolff, Zillig) au apărut o serie de monografii de autori ca Citron, Cross, Fuchas, (Null), Stevens, Uhde și alții. Muzicologia maghiară se ocupă în mod detaliat de diferitele aspecte ale vieții și creației lui Bartók, rezultatele fiind prezentate în cadrul unor seminarii, congrese, în studii, monografii (Bárdos, Deaény, Bille, Kárpáti, Kristóf, Kroó, Legány, Lendvai, Molnár, Papp, Somfai, Szabolcsi, Szelenyi, Ujfaluassy, Vitányi, Zoltai și alții).

Muzicologia autohtonă de asemenea are în evidență unele studii și monografii (T. Alexandru, Almási, Angi, Brăiloiu, E. Comigel, V. Cosma, Drăgoi, ^{Eiblen} Faragó, Jagassa, ^{Chiga} Lakatos, László, Mirza, Orbán, Petrescu, Rădulescu, Seprődi, Szalay, Szenik, Vancea).

După moartea lui Bartók, mai ales în ultimul deceniu, unii muzicologi au prezentat disertații de doctorat, alegându-și ca temă unele aspecte ale activității sau creației bartókienne. În acest sens și în acest cadru au fost de exemplu studiate Microcosmosul (Engelmann - 1953, Suchoff - 1956, Köhler - 1966), Cvartetetele de coarde (Walker - 1955, Putz - 1968), instrumentația (Ruffs - 1958), tehnica componistică (Traimer - 1956), elementele populare - în general - ale creației bartókienne (Bratuz - 1965), sau polisodalismul cromatic prezent în lucrările compozitorului (Kapst - 1969). Recent a apărut o monografie de tipul temei noastre; Werner Fuchas s-a prezentat cu mica monografie intitulată Bela Bartók und die Schweiz (1973, respectiv 1975). Teza noastră se încadrează deci într-o linie existentă deja a cercetărilor, sintezelor legate de tematica Bartók.

În întocmirea tezei ne-am bucurat de sprijinul Conservatorului „G. Dima”. Prin institut ni s-au pus la dispoziție materiale existente în posesia altor instituții. Am primit un deosebit sprijin și indicații prețioase din partea conducătorului științific, prof. dr. Romeo Chircoiagiu, rector al Conservatorului „G. Dima”. Aducem și pe această cale cele mai calde mulțumiri ale noastre.

Handwritten signature: